

Heerlen

Voorstel

gemeenteraad

Heerlen,
31 januari 2023

Vergadering:
gemeenteraad Heerlen

Onderwerp

Treffen van een Gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis zienswijze.

Vergaderdatum:

Inleiding/aanleiding

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (ZVH Parkstad)

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is dé plek waar gemeenten, justitiële partners en zorgpartners samenwerken om de meest moeilijke zorg- en veiligheidsproblemen op het gebied van overlast, criminaliteit, verward gedrag, huiselijk geweld, kindermishandeling en radicalisering aan te pakken. Het Veiligheidshuis Parkstad ging op 20 september 2017 van start na de fusie van de Veiligheidshuizen Heerlen en Kerkrade. De gemeente Kerkrade vervult op dit moment de rol van zowel beheergemeente als die van rechtspersoon en draagt zorg voor de organisatorische en personele organisatie binnen de eigen kaders en uitgangspunten (zie bijlage 1 voor meer informatie over kenmerken, werkwijze en ontwikkelingen van ZVH Parkstad). De huidige privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst kan inmiddels onvoldoende voorzien in de aanpak van de complexe casuïstiek in de regio en de verbinding tussen de werkdomeinen zorg en veiligheid.

Verbinding tussen zorg en veiligheid duurzaam verankeren door gemeenschappelijke regeling.

In 2021 is reeds op Parkstadniveau gesproken om te komen tot een uitvoerings- en handelingskader voor Parkstad ten aanzien van de verbinding tussen zorg en veiligheid en deze duurzaam te verankeren. Op 5 november 2021 heeft het bestuurlijk overleg bestaande uit de 7 burgemeesters besloten tot een naamswijziging van het Veiligheidshuis Parkstad naar het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad en ook de beweging te maken naar een gemeenschappelijke regeling. Omdat daarin bevoegdheden terechtkomen van zowel het bestuursorgaan college als van het bestuursorgaan burgemeester, wordt de regeling getroffen door zowel de onderscheidenlijke colleges als de onderscheidenlijke burgemeesters van de 7 parkstadgemeentes tezamen. Het perspectief is dat de burgemeesters gezamenlijk het dagelijks bestuur vormen en dat de leden van het dagelijks bestuur en de wethouders met "zorg" in hun portefeuille samen het algemeen bestuur vormen.

Procedure vaststellen gemeenschappelijke regeling.

Het college en de burgemeester hebben een principebesluit genomen om te komen tot een gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. De Wet Gemeenschappelijke Regelingen bepaalt dat de gemeenteraden een zienswijze op de ontwerpregeling kunnen geven binnen acht weken na ontvangst van het ontwerp. De volgende stap is dat de gemeenteraden toestemming moeten verlenen voor het aangaan van de gemeenschappelijke regeling. Deze dubbele gang naar de gemeenteraad

is het gevolg van de wetswijziging per 1 juli jl. Tot slot moeten de colleges/burgemeesters een besluit nemen om de gemeenschappelijke regeling aan te gaan.

Gevolgen en consequenties voor de bestuurspraktijk.

De gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad krijgt rechtspersoonlijkheid en kan daardoor als openbaar lichaam volledig aan het rechtsverkeer deelnemen. Beperkende waarborgen daarbij zijn de Gemeentewet, de Wet gemeenschappelijke regelingen en het Besluit Begroting en Verantwoording. Net als alle verbonden partijen zal de gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad dus onderdeel gaan uitmaken van de gemeentelijke begrotings- en verantwoordingscyclus. Hoewel de Wet gemeenschappelijke regelingen het mogelijk maakt dat er bevoegdheden kunnen worden gedelegeerd wordt hier voornamelijk niet voor gekozen en zal er gebruik worden gemaakt van de mandaatconstructie indien dat nodig mocht zijn.

Kader

Wet gemeenschappelijke regeling

Kernthema:

Veiligheid

Bevoegdheid

Raad

Voorstel

Binnen 8 weken na ontvangst van het principebesluit met een positieve zienswijze te reageren.

Argumenten

1.1 De zorg- en veiligheidsdomeinen worden beter en duurzamer met elkaar verbonden.

ZVH Parkstad handhaaft haar uitgangspunten: professionaliteit, dienstverlening en kostenbewustzijn. De behoefte vanuit de huidige praktijk en de gewenste positionering van ZVH Parkstad als (uitvoerings)organisatie, kunnen met deze gemeenschappelijke regeling de zorg- en veiligheidsdomeinen beter en duurzamer met elkaar verbinden.

1.2 Betere waarborg aanpak van de complexe casuïstiek.

De gemeente kan direct invloed uitoefenen op de bedrijfsvoering en uitvoeringskracht van het Zorg- en Veiligheidshuis. Zo kan het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad uitgroeien tot één plek waar alle professionals terecht kunnen met hun (meedenk)vragen en aanvullende expertise. En hiermee de samenwerking in complexe casuïstiek intensiveren en zodoende een impuls geven aan de kwaliteit, de effectiviteit en de efficiency van de aanpak.

1.3 Een zelfstandige Parkstad-organisatie die positie kan kiezen en die opereert voor en verantwoording aflegt aan alle Parkstadgemeenten en bestuurders.

Het praktisch is het onmogelijk om het college en de directie van de gemeente Kerkrade zowel inhoudelijk als financieel verantwoordelijk te houden voor alle zaken die het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad regaderen en daar ook mee moeten instemmen. Door te kiezen voor de gemeenschappelijke regeling ontstaat er een eigenstandige parkstadorganisatie die positie kan kiezen en onder verantwoordelijk van alle

deelnemende Parkstadgemeenten en hun bestuurders opereert en daarover ook verantwoording aflegt.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Er zijn nog verplichtingen uit de bestaande samenwerkingsovereenkomst.

De huidige Samenwerkingsovereenkomst Veiligheidshuis Parkstad die van september 2017 dateert, komt te vervallen bij een Gemeenschappelijke regeling. Onderzocht en beoordeeld zal worden welke wederzijdse verplichtingen hieruit voortvloeien. De gemeente Kerkrade laat zich hierbij ondersteunen door BMC. Vanuit het Zorg- en Veiligheidshuis is reeds een werknemersdelegatie samengesteld die met name de ontvlechting van de P&O aangelegenheden monitort.

1.2 De risico's benoemd in de toelichting van de begroting 2023 ZVHP in de risicoparagraaf.

In de toelichting van de begroting zijn een aantal risico's genoemd (pagina 14 e.v.). Het betreft kosten die nu nog niet voldoende inzichtelijk zijn. Te weten:

a. De huisvestingskosten.

Bij de opbouw van de Begroting 2023 is het uitgangspunt van het management dat de nieuwe huisvestingskosten en de daarbij horende faciliteiten niet hoger mogen zijn dan nu (100K). Reden is dat er gewoon geen zicht is op deze toekomstige kosten. De vraag is of dit in de toekomst realistisch is.

b. . Een aantal risico's in de bedrijfsvoering:

- Loonsverhogingen in 2023 niet meegenomen
- Lage raming kosten bedrijfsvoering (post onvoorzien, opleidingen, kosten administratie)
- Indexering niet meegenomen

Daarnaast is de schatting van de kosten voor de formatie gemaakt op basis van de huidige benodigde inzet. De verwachting is dat bepaalde problematiek toeneemt (o.a. huisverboden). Indien dit zo blijkt te zijn dan zal samen gekeken moeten worden hoe dit kan worden opgelost (meer inzet inhuren of formatie anders verdelen)

Kosten en dekking

De kosten zijn meegenomen in de begroting 2023.

De wijziging van de rechtsvorm van de samenwerking heeft in beginsel geen kostprijsverhogende gevolgen. Er komen wel organisatiekosten bij, zoals we die ook kennen uit bijvoorbeeld Het Gegevenshuis. De concept begroting 2023 is als bijlage 3 toegevoegd. Daarbij wordt zo veel als mogelijk het financiële regime van de afgelopen jaren aangehouden. Daarbij wordt zo veel als mogelijk het financiële regime van de afgelopen jaren aangehouden. De extra kosten (€ 130.000) zijn reeds in de begroting 2023 meegenomen.

Proces.

De systematiek is dat bij een gemeenschappelijke regeling de conceptbegroting in de lente voorafgaand aan het begrotingsjaar aanbiedt aan de raden van de deelnemende gemeenten, waarop die een zienswijze kenbaar maken. Daarna stelt het Algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling de begroting vast. Dit kan uiteraard pas nadat de Gemeenschappelijke regeling is opgericht.

Verdeling kosten tussen gemeenten.

Uit de cijfers van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad blijkt dat de gemeenten Heerlen en Kerkrade gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor 60% tot 70% van de casuïstiek. Om

te voorkomen dat door de inzet voor beide gemeenten dit ten koste gaat van de casuïstiek van de overige Parkstadgemeenten, bekostigt de gemeente Heerlen 2 fte procesregie en bekostigt de gemeente Kerkrade 1 fte. Dit zijn structurele gelden en ook als zodanig in de begroting van deze gemeenten zijn opgenomen. In de meerjarenbegroting van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad zullen deze gemeentelijke bijdrages ook als structurele baten worden opgevoerd.

Communicatie

De parkstadgemeenten en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad zullen regelmatig met elkaar communiceren over de verdere planning, procedure en uitvoering (inclusief inrichten structuur onder de gemeenschappelijke regeling).

Planning, procedure en uitvoering

Maart/april/mei 2023 gemeenteraad besluitvorming over zienswijze

Juni 2023: burgemeesters en college principebesluit en gemeenteraad toestemmingsbesluit voor samenwerking.

Juli 2023: burgemeesters en colleges besluiten over aangaan samenwerking

1 augustus 2023: inwerkingtreding gemeenschappelijke regeling ZVHP

Bijlage

Bijlage 1: Informatie over kenmerken, werkwijze en ontwikkelingen van ZVH Parkstad.

Bijlage 2: Concept Gemeenschappelijke regeling ZVHP

Bijlage 3: Concept begroting 2023 ZVHP en toelichting

Burgemeester en wethouders van Heerlen,

de wnd. secretaris,
drs. D. Huurdeman

De burgemeester,
drs. R. Wever

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 31 januari 2023
registratienummer BWV-23002254;

gezien het advies van de raadscommissie ;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Weaver